

عنوان مقاله:

اولویت بندی اکوسیستمی رودخانه اترک با نگرشی جدید بر کاربرد مدل‌های تصمیمگیری چندمعیاره در مناطق خشک و نیمه خشک

محل انتشار:

مجله مهندسی اکوسیستم بیابان، دوره 11، شماره 34 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

علیرضا دنیایی - شرکت آب منطقه ای گلستان

امیرپویا صراف - واحد رودهن دانشگاه آزاد اسلامی

خلاصه مقاله:

حفظ اکوسیستم پهنه های آبی به ویژه رودخانه ها در کشورهایی نظیر ایران که در سطح وسیعی دارای اقلیم گرم و خشک بیابانی می باشد از اولویت های هرگونه توسعه به ویژه توسعه پایدار است. هدف از این پژوهش، اولویت بندی اکوسیستمی رودخانه اترک یکی از مهمترین رودخانه های شمال شرق ایران در استان گلستان، شهرستان مراوه تپه با اقلیم گرم و خشک بیابانی است. در این پژوهش از روش آنتروپی شانون برای محاسبه وزن کارکردهای اکوسیستمی رودخانه و تاپسیس بهبودیافته و مدل ارزیابی مبتنی بر فاصله ترکیبی (CODAS) برای اولویت بندی کارکردها استفاده شد. به طوری که داده های پژوهش به صورت پیمایش میدانی، از ۱۴۹ پرسشنامه که در تابستان و پاییز ۱۳۹۹ توسط ساکنان شهرستان مراوه تپه تکمیل گردید، استخراج شد تا نمایان شود کدام یک از کارکردهای اکوسیستمی رودخانه (تنظیمی، زیستگاهی، تولیدی و اطلاعاتی) دارای اهمیت بیشتری برای ساکنان هستند. تجزیه و تحلیل یافته های وزن دهی کارکردهای اکوسیستمی رودخانه به روش آنتروپی شانون نشان داد که کارکردهای زیستگاهی، تولیدی، اطلاعاتی و تنظیمی به ترتیب با کسب وزنه های ۲۵۰۱/۰، ۲۴۹۱/۰، ۲۴۹۰/۰ و ۲۴۷۸/۰، بیشترین وزن را به خود اختصاص داده اند. بر اساس نتایج به دست آمده از اولویت بندی کارکردهای اکوسیستمی با مدل های تاپسیس بهبودیافته و CODAS، کارکردهای زیستگاهی، تولیدی، تنظیمی و اطلاعاتی در اولویت اول تا چهارم قرار گرفتند. نتایج این پژوهش نشان داد که کارکردهای اکوسیستمی زیستگاهی، تولیدی، تنظیمی و اطلاعاتی به ترتیب برای ۴۱٪، ۲۶٪، ۲۵٪ و ۸٪ از شهروندان دارای اولویت اول هستند. لذا پیشنهاد میشود نتایج پژوهش حاضر به عنوان یک الگو در اختیار طراحان و تصمیمگیران مهندسی رودخانه قرار گیرد تا طرحهایی را در جهت پایداری اکوسیستم رودخانه و کیفیت محیط زیست شهری اجرا کنند.

کلمات کلیدی:

رودخانه اترک، کارکردهای اکوسیستمی، مدل های تصمیمگیری چندمعیاره، مراوه تپه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1934535>

